

הלכות תפלין פרק ב

א. כיצד כותבין את התפלין: שֶׁלֶרֶאשׁ כּוֹתְבִין אַרְבַּע הַפְּרָשִׁיּוֹת עַל אַרְבַּעַת קְלָפִים, וְגוֹלְלִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבִדּוֹ, וּמְנִיחִין אוֹתָן בְּאַרְבַּעַת בָּתִּים שֶׁהֵן מִחֻבְרִין בְּעוֹר אֶחָד; וְשֶׁלֶיד כּוֹתְבִין אֶת אַרְבַּע הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּאַרְבַּעַת דְּפִין עַל קֶלֶף אֶחָד, וְגוֹלְלוּ כַּמִּין סֵפֶר תּוֹרָה מְסוּפּוֹ לְתַחֲלָתוֹ, וּמְנִיחוּ בְּבֵית אֶחָד.

ב. וְצָרִיךְ לְהִזְהֵר בַּפְּרָשִׁיּוֹת שְׁאֵם עָשָׂה הַסְתּוּמָּה פְּתוּחָה אוֹ הַפְּתוּחָה סְתוּמָּה, פֶּסֶלָן. וְשֶׁלּוֹשׁ הַפְּרָשִׁיּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת, כֹּלֶן פְּתוּחוֹת; וּפְרָשָׁה אַחֲרוֹנָה שֶׁהִיא "וְהָיָה, אִם-שָׁמַע" (דברים יא, יג), סְתוּמָּה.

ג. וְצָרִיךְ לְהִזְהֵר בְּמֵלֶא וְחֶסֶר, עַד שֶׁיְהִיוּ אַרְבַּעַתָּן כְּתוּבוֹת כְּמוֹ שֶׁהֵן כְּתוּבוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה הַבְּדוּק: שְׁאֵם כָּתַב הַחֶסֶר מֵלֶא פֶסֶל, עַד שִׁימְחֹק הֵיתֵר; וְאִם כָּתַב הַמֵּלֶא חֶסֶר פֶּסֶל, וְאִין לוֹ תִקְנָה.

ד. וְאֵלּוּ הֵן הַחֲסֵרוֹת וְהַמֵּלֵאוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ: רִאשׁוֹנָה (שמות יג, א-י) קָדַשׁ לִי כָּל בְּכוֹר מֵלֶא, זְכוֹר מֵלֶא, בְּחֻזֶּק חֶסֶר, הוֹצִיא מֵלֶא, יִצְאִים חֶסֶר וָאוּ, יִבְאֵךְ מֵלֶא, וְהֶאֱמַרְי חֶסֶר, וְהִיבּוֹסִי מֵלֶא, לֹאֲבַתִּיךְ חֶסֶר וָאוּ, הָעֲבָדָה חֶסֶר, מִצֵּת חֶסֶר, הַשְּׁבִיעִי מֵלֶא, מִצּוֹת מֵלֶא, שָׁאֵר חֶסֶר, גְּבֻלָּךְ חֶסֶר, בַּעֲבוּר מֵלֶא, לְאוֹת מֵלֶא, וּלְזִכְרוֹן מֵלֶא, עֵינֶיךָ מֵלֶא, תּוֹרַת מֵלֶא, הוֹצֵאךְ חֶסֶר יוֹד, הַחֻקָּה חֶסֶר, לְמוֹעֲדָה מֵלֶא.

ה. פְּרָשָׁה שְׁנִיָּה (שמות יג, יא-טז) וְהָיָה כִּי יִבְאֵךְ חֶסֶר, וְלֹאֲבַתִּיךְ חֶסֶר וָאוּ, חֲמֹר חֶסֶר, בְּכוֹר מֵלֶא, בְּחֻזֶּק חֶסֶר, הוֹצִיאָנוּ מֵלֶא, וַיַּהֲרֹג חֶסֶר, בְּכוֹר מֵלֶא, מִבְּכֹר חֶסֶר, וְעַד בְּכוֹר מֵלֶא, זִכַּח חֶסֶר, וְכָל בְּכוֹר מֵלֶא, לְאוֹת מֵלֶא, יִדְכָּה כְּתוּב בְּהֵא, וּלְטוֹטַפַּת חֶסֶר וָאוּ אַחֲרוֹנָה, עֵינֶיךָ מֵלֶא, בְּחֻזֶּק חֶסֶר, הוֹצִיאָנוּ מֵלֶא.

ו. פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית (דברים ו, ט-טז) שָׁמַע, מֵאֲדָךְ חֶסֶר, לְבַנֶּיךָ מֵלֶא, בְּבֵיתְךָ בְּלֹא יוֹד שְׁנִיָּה, וּבְקוֹמָךְ מֵלֶא, לְאוֹת מֵלֶא, יִדְךָ בְּלֹא יוֹד שְׁנִיָּה, לְטוֹטַפַּת חֶסֶר שְׁנִי וָאוִין, עֵינֶיךָ מֵלֶא, מְזוּזוֹת חֶסֶר וָאוּ רִאשׁוֹנָה, בֵּיתְךָ בְּלֹא יוֹד שְׁנִיָּה, וּבְשַׁעְרֶיךָ מֵלֶא.

ז. פְּרָשָׁה רְבִיעִית (דברים יא, יג-כא) וְהָיָה אִם שָׁמַע חֶסֶר, מִצּוֹתֵי בָּאוּ אֶחָת, יוֹרָה מֵלֶא, וּמִלְקוֹשׁ מֵלֶא, וְתִירְשֶׁךְ חֶסֶר וָאוּ, וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵלֶא, יְבוּלָה מֵלֶא, הַטְּבָה חֶסֶר, נִתֵּן חֶסֶר, אִתֶּם חֶסֶר, לְאוֹת מֵלֶא, לְטוֹטַפַּת חֶסֶר וָאוּ שְׁנִיָּה, עֵינֵיכֶם מֵלֶא, אִתֶּם חֶסֶר, בְּבֵיתְךָ בְּלֹא יוֹד שְׁנִיָּה, וּבְקוֹמָךְ מֵלֶא, מְזוּזוֹת מֵלֶא, בֵּיתְךָ בְּלֹא יוֹד שְׁנִיָּה, וּבְשַׁעְרֶיךָ מֵלֶא, לֹאֲבַתִּיכֶם חֶסֶר וָאוּ.

ח. וְצָרִיךְ לְהִזְהֵר בְּתַגִּין שְׁלֹאֲוִתִיּוֹת, וְהֵן כְּמוֹ זִינִין זְקוּפוֹת עַל הָאוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן תֵּג, כִּמָּה שֶׁהֵן כְּתוּבִין בְּסֵפֶר תּוֹרָה; וְאֵלּוּ הֵן הָאוֹתִיּוֹת הַמְּתִיגוֹת שֶׁבְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הָאֵלּוּ:

ט. פְּרָשָׁה רִאשׁוֹנָה יֵשׁ בָּהּ אוֹת אֶחָת בְּלֻבָּד, וְהִיא מִים סְתוּמָּה שֶׁל "מִיָּמִים" (שמות יג, י), עָלֶיהָ שְׁלוֹשָׁה זִינִין.

י. פְּרָשָׁה שְׁנִיָּה יֵשׁ בָּהּ חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת, וְכָל אֶחָת מֵהֵן הֵא, וְעַל כֵּן הֵא מִחֲמַשְׁתָּן אַרְבַּעַת זִינִין; וְהֵן הֵא שֶׁל "וּנְתַנָּה" (שמות יג, יא), וְהֵא רִאשׁוֹנָה וְאַחֲרוֹנָה שֶׁל "כִּי-הִקְשָׁה" (שמות יג, טז), וְהֵא שֶׁל "וַיַּהֲרֹג" (שם), וְהֵא שֶׁל "יִדְכָּה" (שמות יג, טז).

יא. פְּרָשָׁה שְׁלִישִׁית יֵשׁ בָּהּ חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת, וְאֵלּוּ הֵן: קוֹף

שֶׁל"וּבְקוֹמָהּ" (דברים ו,ז), יֵשׁ עָלֶיהָ שְׁלוֹשָׁה זִינִין; וְקוֹף
שֶׁל"וּקְשָׁרָתָם" (דברים ו,ח), יֵשׁ עָלֶיהָ שְׁלוֹשָׁה זִינִין; וְטִית טִית
פֶּא שֶׁל"לְטוֹטְפֶת" (שם), עַל כָּל אוֹת מְשַׁלְשֶׁתָן אַרְבַּעַה זִינִין.

יב. פֶּרֶשָׁה רְבִיעִית יֵשׁ בָּהּ חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת, וְאֵלוּ הֵן: פֶּא
שֶׁל"וּאֶסְפֶּת" (דברים יא,ד), יֵשׁ עָלֶיהָ שְׁלוֹשָׁה זִינִין; וְתִי
שֶׁל"וּאֶסְפֶּת", יֵשׁ עָלֶיהָ זֶין אֶחָד; וְטִית טִית פֶּא שֶׁל"לְטוֹטְפֶת"
(דברים יא,ח), עַל כָּל אַחַת מְשַׁלְשֶׁתָן אַרְבַּעַה זִינִין.

יג. כָּל הָאוֹתִיּוֹת הַמְתִּיגוֹת, שֶׁשׁ עֲשָׂרָה; וְאִם לֹא עָשָׂה הַתִּגִּין,
אוֹ הוֹסִיף וְגָרַע בָּהֶן לֹא פָסֵל.

יד. הַלּוֹקֵחַ תְּפִלִּין מִמֵּי שְׁאִינוּ מִמָּחָה, צָרִיךְ לְבַדֵּקָן. לָקַח
מִמֶּנּוּ מֵאָה קְצִיצוֹת, בּוֹדֵק מֵהֶן שְׁלוֹשׁ קְצִיצוֹת אוֹ שְׁתֵּים
שְׁלֹרֵאשׁ וְאַחַת שְׁלֵיד, אוֹ שְׁתֵּים שְׁלֵיד וְאַחַת שְׁלֹרֵאשׁ: אִם
מִצָּאן כְּשָׁרִים, הַחֲזִק זֶה הָאִישׁ, וְהָרִי כָלֶם כְּשָׁרִים, וְאִין הַשָּׂאָר
צָרִיךְ בְּדִיקָה. וְאִם לָקַחן צְבָתִים צְבָתִים, כָּלֶן צְרִיכוֹת בְּדִיקָה,
שְׁחֻזְקַת הַצְבָּתִים, מֵאֲנָשִׁים הָרַבָּה לְקוֹחִים.

טו. הַכּוֹתֵב תְּפִלִּין בְּכֶתֶב יָדוֹ, אוֹ שֶׁלָּקַחן מִן הַמִּמָּחָה, אוֹ
מִשָּׂאָר אָדָם וּבְדָקָם וְהַחֲזִירָם לְעוֹרָן אֵינוֹ צָרִיךְ לְבַדֵּקָן פַּעַם
אַחֵר, וְאֵפְלוּ אַחֵר כַּמָּה שָׁנִים: כָּל זְמַן שֶׁחֲפוּיָן שָׁלֵם, הָרִי הֵן
בְּחֻזְקָתָן, וְאִין חוֹשְׁשִׁין לָהֶן, שֶׁמָּא נִמְחָקָה אוֹת מִתּוֹכָן אוֹ נִקְבָּה.
הַלֵּל הַזֶּקֶן הִיָּה אוֹמֵר, אֵלוּ מְשַׁלָּאֵבִי אִמָּא.

הַלְבוֹת תְּפִלִּין פֶּרֶק ג

א. שְׁמוֹנֶה הַלְכוֹת יֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה הַתְּפִלִּין, כָּלֶן הַלָּכָה לְמֹשֶׁה
מִסִּינִי; לְפִיכָךְ כָּלֶן מַעֲכָבוֹת, וְאִם שְׁנָה בְּאַחַת מֵהֶן, פָּסֵל. וְאֵלוּ
הֵן: שִׁיְהִיו מְרַבְּעוֹת, וְכֵן תְּפִירָתָן בְּרַבּוּעַ, וְאַלְכֶסוֹנָן בְּרַבּוּעַ, עַד
שִׁיְהִיָּה לָהֶם אַרְבַּע זְוִיּוֹת שׁוֹוֹת; וְשִׁיְהִיָּה בְּעוֹר שְׁלֹרֵאשׁ, צוֹרֵת
שִׁין מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל; וְשִׁיְכַרְךָ הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּמַטְלִית; וְשִׁיְכַרְךָ
אוֹתָן בְּשַׁעַר עַל הַמַּטְלִית, וְאַחֵר כָּךְ מְכַנִּיסָן בְּבִתְיָהֶן; וְשִׁיְהִיו
תּוֹפְרִין אוֹתָם בְּגִידִין; וְשַׁעֲוִשִׁין לָהֶן מַעֲבָרֵת מִעוֹר הַחֲפוּי
שֶׁתַּכְנִס בָּהּ הָרְצוּעָה, עַד שֶׁתֵּהָא עוֹבְרֵת וְהוֹלֶכֶת בַּתּוֹךְ תּוֹכָר
שָׁלָה; וְשִׁיְהִיו הָרְצוּעוֹת שְׁחוֹרוֹת; וְשִׁיְהִיָּה קָשֶׁר שְׁלָהֶן, קָשֶׁר
יָדוּעַ כְּצוֹרֵת דָּאֵל.

ב. כִּיצַד עוֹשִׁין תְּפִלִּין שְׁלֹרֵאשׁ לּוֹקְחִין עֵץ מְרַבֵּעַ, אֲרָכוּ כְּרַחְבּוֹ
כְּגָבְהוֹ: וְאִם הִיָּה גָבְהוֹ יֵתֵר עַל רַחְבּוֹ, אוֹ פָחוֹת מִמֶּנּוּ, אֵין בְּכָךְ
כָּלוּם; אֵין מְקַפִּידִין אֵלָא עַל אֲרָכוֹ, שִׁיְהִיָּה כְּרַחְבּוֹ. וְחוֹפְרִין בּוֹ
שְׁלוֹשָׁה חֲרִיצִין, כְּדִי שִׁיעֲשֶׂה לוֹ אַרְבַּעַה רָאשִׁים כְּגוֹן זֶה [אִיּוֹר
הוֹשֵׁמֵט כֹּאן]. וְלוֹקְחִין עוֹר, וּמְרַטְבִּין אוֹתוֹ בְּמִים, וּמְחַפִּין בּוֹ
אֶת הָעֵץ, וּמְכַנִּיסִין אֶת הָעוֹר בֵּין כָּל חֲרִיץ וְחֲרִיץ; וּמְכַמְּשִׁין
אוֹתוֹ וְהוּא רָטֵב, מְכַאֵן וּמְכַאֵן, עַד שֶׁעוֹשִׁין מִן הָעוֹר דְּמוּת שִׁין
שִׁישׁ לָהּ שְׁלוֹשָׁה רָאשִׁים מִיָּמִין הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין, וְדְמוּת שִׁין שִׁישׁ
לָהּ אַרְבַּעַה רָאשִׁים מִשְׁמָאל הַמְּנִיחַ.

ג. וּמְנִיחִין אֶת הָעוֹר עַל הָעֵץ, עַד שִׁיַּיֵּבֶשׁ; וְאַחֵר כָּךְ חוֹלֵץ
הָעוֹר מֵעַל גְּבִי הָאִמּוּם שְׁלַעֵץ, וְנִמְצָא הָעוֹר שִׁישׁ בּוֹ אַרְבַּעַה
בָּתִּים פְּנוּיִין. מְכַנִּיסִין פֶּרֶשָׁה בְּכָל בֵּית, וּמְחַזְרִין מְקַצֵּת הָעוֹר
מִלְמַטָּה; וְתּוֹפְרִין אוֹתוֹ מֵאַרְבַּע פְּנוֹתָיו, וּמְנִיחִין מִן הָעוֹר

שְׁלֹמֹה מְקוֹם שֶׁתִּכְנַס בוֹ הָרְצוּעָה, כְּמוֹ תוֹכֵר, וְהוּא הִנָּקְרָא
מַעֲבֵרָת.

ד. וְכִיצַד עוֹשִׂין תְּפִלִּין שְׁלֵיד לִוְקָחִין עַץ מְרַבֵּעַ, אֲרָכוֹ כְּרַחְבוֹ,
וְיִהְיֶה גְבָהוּ כְּאַצְבָּע, אוֹ יֵתֵר עַל זֶה מְעַט אוֹ פָּחוֹת מְעַט; וּמִחֲפִין
אוֹתוֹ בַּעֲוֹר רֹטֵב, וּמִנִּיחִין אֶת הָעוֹר עַל הָאֵמוֹם עַד שְׁיִיבֵשׁ;
וְחוֹלֵץ הָעוֹר, וּמִכְנִיס אַרְבַּע הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּמָקוֹם הָעֵץ, וּמִחֲזִיר
מִקְצַת הָעוֹר מִלְמַטָּה; וְתוֹפְרוֹ מֵאַרְבַּע פְּנוּתָיו, וּמִנִּיחִין מִן הָעוֹר
תוֹכֵר, מְקוֹם הָרְצוּעָה.

ה. כִּיצַד סְדוֹר הַפְּרָשִׁיּוֹת בַּתְּפִלִּין שְׁלֹרֵאשׁ מִכְנִיס פְּרָשָׁה
אַחֲרוֹנָה שֶׁהִיא "וְהָיָה, אִם-שָׁמַע" (דברים יא, ג) בְּבֵית שֶׁהוּא עַל
יְמִין הַמְּנִיחַ; ו"שָׁמַע" (דברים ו, ד), סְמוּכָה לָהּ; "וְהָיָה כִּי-יִבְאֶד"
(שמות יג, יא), בְּבֵית שְׁלִישִׁי סְמוּכָה ל"שָׁמַע"; ו"קִדְש־לִי" (שמות
יג, ב), בְּבֵית רְבִיעִי שֶׁהוּא לְשִׁמְאֵל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין: כְּדִי שֶׁיִּהְיֶה
הַקּוֹרֵא שׁוֹפְנוֹ כְּנֶגֶד פְּנֵי הַמְּנִיחַ, קוֹרֵא עַל הַסֵּדֶר כְּגוֹן זֶה [אִיּוֹר
הוֹשֵׁמֶט כֹּאן]. וְאִם הִחֲלִיף סְדוֹר זֶה, פְּסוּלוֹת.

ו. תְּפִלִּין שְׁלֵיד כּוֹתֵבִין אוֹתָהּ בְּאַרְבָּעָה דְּפִין בַּעֲוֹר אֶחָד, אֲרוּךְ
כְּסֵפֶר תּוֹרָה, עַל סְדוּרָן בַּתּוֹרָה כְּגוֹן זֶה [אִיּוֹר הוֹשֵׁמֶט כֹּאן];
וְאִם כְּתֹבָן עַל אַרְבָּעָה עוֹרוֹת וְהִנִּיחֵן בְּבֵית אֶחָד יֵצֵא, וְאִינוּ צָרִיךְ
לְדַבְּקָן.

ז. כִּשֶּׁהוּא גּוֹלָל הַפְּרָשִׁיּוֹת, בֵּין שְׁלֹרֵאשׁ בֵּין שְׁלֵיד, גּוֹלָל אוֹתָן
מִסּוּפָן לְתַחֲלָתָן עַד שֶׁתִּמָּצֵא כְּשֶׁתִּפְתַּח הַפְּרָשָׁה, תִּקְרָא כָּל שְׁטָה
מִתַּחֲלָתָה לְסוּפָהּ.

ח. כְּשֶׁמִּכְנִיסִין אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת בַּבֵּתִים שְׁלֵהֶן, כּוֹרְכִין אוֹתָן
בְּמַטְלִית, וְעַל הַמַּטְלִית שַׁעַר, וְאַחֲרֵי כֵךְ מִכְנִיסִין אוֹתָן בַּבֵּתִיָּהֶם.
וְשַׁעַר זֶה, צָרִיךְ לִהְיוֹת שַׁעַר בִּהְמָה אוֹ חִיָּה טְהוֹרָה, וְאִפְלוּ
מִנְּבִלוֹת וּטְרֵפוֹת שְׁלֵהֶן; וְכִבֵּר נִהְגוּ כָּל הָעָם, לְכַרְכֵּן בְּשַׁעַר זֶנֶב
הָעֶגְלִים.

ט. כְּשֶׁתּוֹפְרִין אֶת הַתְּפִלִּין, אֵין תּוֹפְרִין אֶלָּא בְּגִידִין שְׁלִבְהֶמָה
אוֹ שְׁלִחְיָה טְהוֹרָה, וְאִפְלוּ מִנְּבִלוֹת וּטְרֵפוֹת שְׁלֵהֶן. לִוְקָחִין
הַגִּידִים שֵׁשׁ בַּעֲקֵב הַבִּהְמָה אוֹ הַחִיָּה, וְהֵם לְבָנִים קָשִׁים,
וּמִרְכָּכִין אוֹתָן בְּאַבְנִים וְכִיּוּצָא בָּהֶן עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ כְּפִשְׁתָּן, וְטוֹוִין
אוֹתָן וְשׁוֹזְרִין אוֹתָן; וּבָהֶן, תּוֹפְרִין הַתְּפִלִּין וִירִיעוֹת סֵפֶר תּוֹרָה.

י. כְּשֶׁתּוֹפְרִין הַתְּפִלִּין, תּוֹפְרִין אוֹתָן בְּרַבּוּעַ. וְהִלָּכָה רוּחוֹת,
שֶׁיִּהְיוּ בְּכָל צֵד שְׁלוֹשׁ תְּפִירוֹת, עַד שֶׁיִּהְיוּ הַכָּל שְׁתֵּים עָשָׂרָה
תְּפִירוֹת, בֵּין שְׁלֵיד בֵּין שְׁלֹרֵאשׁ; וְאִם עָשָׂה הַתְּפִירוֹת עֶשֶׂר אוֹ
אַרְבַּע עָשָׂרָה, עוֹשָׂה. וְכָל הַתְּפִירוֹת, יִהְיֶה הַחוּט שְׁלֵהֶן סוֹבֵב
מִשְׁתֵּי הָרוּחוֹת.

יא. וְצָרִיךְ שֶׁיִּגִּיעַ הַחֶרֶץ שֶׁלַתְּפִלִּין שְׁלֹרֵאשׁ, עַד מְקוֹם הַתָּפֶר.
וְאִם הָיָה הַחֶרֶץ נֶכֶר כְּדִי שֶׁיִּהְיוּ אַרְבָּעָה רָאשִׁים נִרְאִין לְכָל, אִף
עַל פִּי שֶׁאֵין הַחֶרֶץ מִגִּיעַ לְמָקוֹם הַתָּפֶר כְּשֵׁרוֹת; וְאִם אֵין חֶרֶץ
נֶכֶר, פְּסוּלוֹת. וְצָרִיךְ לְהַעֲבִיר בַּתּוֹךְ כָּל חֶרֶץ וְחֶרֶץ עַל גְּבִי
הָעוֹר, חוּט אוֹ מְשִׁיחָה לְהַבְדִּיל בֵּין בֵּית לְבֵית; וּמִנְּהֵג פָּשׁוּט,
לְהַעֲבִיר גִּיד מִגִּידֵי הַתְּפִירָה בְּכָל חֶרֶץ וְחֶרֶץ מִשְׁלֶשְׁתָּן.

יב. וְכִיצַד עוֹשִׂין הָרְצוּעוֹת לִוְקָחִין רְצוּעָה שְׁלֵעוֹר, רַחְבָּהּ כְּאֲרוֹךְ
הַשְּׁעוּרָה; וְאִם הָיְתָה רַחְבָּהּ מִזֶּה הַשְּׁעוֹר, כְּשֵׁרָה. וְאֲרוֹךְ רְצוּעָה
שְׁלֹרֵאשׁ, כְּדִי שֶׁתִּקֵּיף אֶת הָרֹאשׁ וְיִקְשֹׁר מִמֶּנָּה הַקָּשֶׁר, וְתִמָּתַח

שְׁתֵּי הָרְצוּעוֹת מִכָּאן וּמִכָּאן, עַד שִׁיגִיעוּ לְטִבּוֹר אוֹ לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ מַעַט; וְאַרְךָ רְצוּעָה שְׁלִיד, כְּדֵי שְׁתַּקִּיף אֶת הַזְרוּעַ וַיִּקְשֹׁר מִמֶּנָּה הַקָּשֶׁר, וְתִמְתַּח רְצוּעָה אַחַת עַד אֶצְבַּע אֲמֻצָּעִית, וַיִּכְרֹךְ מִמֶּנָּה עַל אֶצְבָּעוֹ שְׁלוֹשׁ כְּרִיכוֹת וַיִּקְשֹׁר. וְאִם הָיוּ הָרְצוּעוֹת אַרוּכוֹת יִתֵּר עַל הַשְּׁעוּרִין הָאֵלּוּ, כְּשֵׁרוֹת.

יג. וּמִכְנִיס רְצוּעָה שְׁלֵרָאשׁ, בְּתוֹכָהּ שְׁלָה; וּמִקִּיף כְּמִדַּת רֹאשׁוֹ, וְקוֹשֶׁר קֶשֶׁר מְרַבֵּעַ, כְּמִין דָּאֵל. וְקֶשֶׁר זֶה, צָרִיךְ כָּל תַּלְמִיד חֲכָמִים לְלַמְדּוֹ, וְאִי אִפְשָׁר לְהוֹדִיעַ צוּרְתּוֹ בְּכֹתֵב, אֲלֹא בְּרֹאֵית הָעֵינַן. וְכֵן בְּשִׁלִּיד, קוֹשֶׁר קֶשֶׁר כְּמִין יוֹד; וְתִהְיֶה הָרְצוּעָה שְׁלִיד עוֹלָה וַיּוֹרֶדֶת בְּתוֹךְ הַקָּשֶׁר, כְּדֵי שִׁיִּרְחִיב וַיִּקְצֹר, בַּעַת שִׁירְצָה לְקֶשֶׁר עַל יָדוֹ.

יד. הָרְצוּעוֹת שְׁלֵתַפְלִין, בֵּין שְׁלֵרָאשׁ בֵּין שְׁלִיד פְּנִיָּהֶם הַחֲצוֹנִים שְׁחוּרִים, וְזוֹ הִיא הַהֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינִי. אֲבָל אַחֲרֵי הָרְצוּעוֹת, הוֹאִיל וּמִבְּפָנִים הֵם, אִם הָיוּ יִרְקוֹת אוֹ לְבָנוֹת, כְּשֵׁרוֹת; אֲדָמוֹת, לֹא יַעֲשֶׂה שָׂמָא תַּהֲפֹךְ הָרְצוּעָה, וּגְנָאִי הוּא לוֹ. וְלֹא יִהְיֶה אַחֲרֵי הָרְצוּעָה לְעוֹלָם, אֲלֹא כַּעֲיֵן הַקְּצִיצָה אִם יִרְקָה, יִרְקִין, וְאִם לְבָנָה, לְבָנִים. וְנוֹאִי הוּא לְתַפְלִין, שִׁיְהִיו כֻּלָּן שְׁחוּרוֹת, הַקְּצִיצָה, וְהָרְצוּעָה כְּלָה.

טו. הָעוֹר שְׁמַחֲפִין בּוֹ הַתַּפְלִין, וְשְׁעוֹשִׁין מִמֶּנּוּ הָרְצוּעוֹת, הוּא עוֹר בְּהֶמָּה אוֹ חִיָּה אוֹ עוֹף הַשָּׁמַיִם, וְאִפְלוּ נְבִלוֹת וּטְרָפוֹת שְׁלָהֶן. וְאִם עָשָׂה מֵעוֹר טִמְאִים, אוֹ שְׁחָפָה תַּפְלִין בְּזֶהָב פְּסוּלוֹת. וְעוֹר הָרְצוּעוֹת, צָרִיךְ עֲבֹדָה לְשֹׁמֵן. אֲבָל הָעוֹר שְׁמַחֲפִין בּוֹ, אֵינּוּ צָרִיךְ עֲבֹדָה כָּלָל אִפְלוּ עָשָׂהוּ מִצָּה, כָּשֶׁר; וּמִקּוֹמוֹת הָרִבָּה, נִהְגוּ לְחַפּוֹת אוֹתָן בְּעוֹר מִצָּה.

טז. אֵין עוֹשִׁין הַתַּפְלִין אֲלֹא יִשְׂרָאֵל, שְׁעֹשִׂיתָן כְּכַתִּיבְתָּן, מִפְּנֵי הַשִּׁין שְׁעוֹשִׁין בְּעוֹר, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ; לְפִיכָךְ אִם חָפֵן גּוֹי, אוֹ תַּפְרֵן פְּסוּלוֹת. וְהוּא הַדִּין לְכָל הַפְּסוּל לְכַתֵּב, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה אוֹתָן.

יז. תַּפְלִין שְׁלֵרָאשׁ, אֵין עוֹשִׁין אוֹתָהּ שְׁלִיד, וְשִׁלִּיד, עוֹשִׁין אוֹתָהּ שְׁלֵרָאשׁ לְפִי שְׁאֵין מוֹרִידִין מִקִּדְשָׁה חֲמוּרָה, לְקִדְשָׁה קְלָה. וְכֵן רְצוּעָה שְׁלֵתַפְלִין שְׁלֵרָאשׁ, אֵין עוֹשִׁין אוֹתָהּ לְתַפְלִין שְׁלִיד. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁלְבָשָׁן; אֲבָל תַּפְלִין שְׁלֵרָאשׁ שֶׁלֹּא לְבִשָּׂה אָדָם מֵעוֹלָם, אִם רָצָה לְהַחֲזִירָה לֵיד, מִתֵּר. וְכִיצַד הוּא עוֹשֶׂה טוֹלָה עָלֶיהָ עוֹר, עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אַחַת, וְקוֹשְׂרָה עַל יָדוֹ.

יח. תַּפְלִין שְׁנַפְסָקוֹ הַתְּפִירוֹת שְׁלָהֶן אִם הָיוּ שְׁתֵּי הַתְּפִירוֹת זוֹ בְּצַד זוֹ, אוֹ שְׁנַפְסָקוֹ שְׁלוֹשׁ תְּפִירוֹת אִפְלוּ זוֹ שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זוֹ הָרִי אֵלּוּ פְּסוּלוֹת. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בִּישָׁנוֹת; אֲבָל בְּחֻדְשׁוֹת, כָּל זֶמֶן שְׁפָנִי טְבִלָה קִימָת, כְּשֵׁרָה. וְאֵלּוּ הֵן הַחֻדְשׁוֹת: כָּל שְׁאוּחֲזִין מִקְצַת הָעוֹר שֶׁנִּקְרַע תִּפְרוּ וְתוֹלִין בּוֹ הַתַּפְלִין, וְהוּא חֲזָק וְאֵינּוּ נִכְרֵת הָרִי אֵלּוּ חֻדְשׁוֹת; וְאִם אֵין רְאוּי לְתִלוֹת בּוֹ, אֲלֹא וְהוּא נִפְסָק הָרִי אֵלּוּ יִשָּׁנוֹת.

יט. רְצוּעָה שְׁנַפְסָקָה אֵין קוֹשְׂרִין אוֹתָהּ, וְאֵין תּוֹפְרִין אוֹתָהּ, אֲלֹא מוֹצִיאָהּ וּגּוֹנְזָהּ, וְעוֹשֶׂה אַחֲרֶת. וְשִׁירֵי הָרְצוּעָה פְּסוּלִין, עַד שִׁיְהִיָּה אֶרְפָּה וּרְחִבָּה כְּשֵׁעוֹר, אוֹ יִתֵּר עָלָיו. וְלְעוֹלָם יִזְהַר לְהִיּוֹת פָּנֵי עוֹר הָרְצוּעוֹת לְמַעְלָה בַּעַת שֶׁקוֹשֶׁר אוֹתָן עַל יָדוֹ, וְעַל רֹאשׁוֹ.

הלכות תפלין פרק ד

א. היכן מניחין התפלין: שֶׁלֹאֲשׁ מְנִיחִין אוֹתָן עַל הַקֶּדֶקֶד, שֶׁהוּא סוֹף הַשָּׁעַר שֶׁכִּנְגַד הַפָּנִים, וְהוּא הַמָּקוֹם שֶׁמוֹחוּ שְׁלֵתֵינוּק רוֹפֵס בוֹ; וְצָרִיךְ לִכּוֹן אוֹתָן בְּאַמְצָע, כְּדִי שִׁיְהִיו בֵּין הָעֵינַיִם, וַיְהִיָּה הַקָּשֶׁר בְּגִבֵּה הָעֶרְף, שֶׁהוּא סוֹף הַגְּלָגֶלֶת.

ב. וְשָׁלִיד קוֹשֶׁר אוֹתָהּ עַל שְׁמָאלוֹ עַל הַקְּבוּרִית, וְהוּא הַבָּשָׂר הַתְּפוּחַ שֶׁבְּמִרְפָּק שְׁבִין פָּרָק הַכֶּתֶף וּבֵין פָּרָק הַזְּרוּעַ: שֶׁנִּמְצָא כִּשְׁהוּא מְדַבֵּק מִרְפָּקוֹ לְצִלְעָיו, תְּהִיָּה תְּפִלָּה כִּנְגַד לְבוֹ; וְנִמְצָא מְקִיָּם "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה . . . עַל-לִבְבְּךָ" (דברים ו,ו).

ג. הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין שָׁלִיד עַל פֶּס יְדוֹ, אוֹ שֶׁלֹאֲשׁ עַל מִצְחוֹ הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַמִּינּוּת; הָעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ עֲגוּלָה כְּאֶגוֹז, אֵין בָּהּ מִצְוָה כָּלָל. אֲטֵר מְנִיחַ תְּפִלִּין בִּימִינוֹ, שֶׁהִיא לוֹ כְּשִׁמָּאל; וְאִם הָיָה שׁוֹלֵט בְּשְׁתֵּי יָדָיו מְנִיחַ אוֹתָהּ בְּשִׁמָּאלוֹ, שֶׁהִיא שְׁמָאל כָּל אָדָם. וּמְקוֹם קְשִׁירַת הַתְּפִלִּין וּמְקוֹם הַנְּחָתָן, מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוּם.

ד. תְּפִלִּין שֶׁלֹאֲשׁ, אֵינָהּ מְעַכְּבַת שָׁלִיד, וְשָׁלִיד, אֵינָהּ מְעַכְּבַת שֶׁלֹאֲשׁ מִפְּנֵי שֶׁהֵן שְׁתֵּי מִצְוֹת, זֶה לְעֲצָמָהּ וְזֶה לְעֲצָמָהּ. וְכִיצַד מְבָרֵךְ עָלֶיהֶן עַל שֶׁלֹאֲשׁ, מְבָרֵךְ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין; וְעַל שָׁלִיד, מְבָרֵךְ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין.

ה. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהֲנִיחַ אַחַת מֵהֶן; אֲבָל אִם הֲנִיחַ שְׁתֵּיהֶן מְבָרֵךְ בְּרֻכָּה אַחַת, לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְקוֹשֶׁר שָׁלִיד תַּחֲלָה, וְאַחֵר כֶּךָ מְנִיחַ שֶׁלֹאֲשׁ. וְכִשְׁהוּא חוֹלֵץ, חוֹלֵץ שֶׁלֹאֲשׁ תַּחֲלָה, וְאַחֵר כֶּךָ חוֹלֵץ שָׁלִיד.

ו. מִי שֶׁבָּרַךְ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְקָשֶׁר תְּפִלִּין שָׁלִיד אֲסוּר לוֹ לְסַפֵּר, וְאִפְּלוֹ לְהָשִׁיב שָׁלוֹם לְרֵבּוֹ, עַד שִׁיְנִיחַ שֶׁלֹאֲשׁ; וְאִם שָׁח, הָרִי זֶה עֲבֵרָה, וְצָרִיךְ לְבָרֵךְ בְּרֻכָּה שְׁנִיָּה עַל מִצְוֹת תְּפִלִּין, וְאַחֵר כֶּךָ מְנִיחַ שֶׁלֹאֲשׁ.

ז. תְּפִלִּין כָּל זְמַן שֶׁמְנִיחֵן, מְבָרֵךְ עָלֶיהֶן, אִפְּלוֹ חֵלֶץ וְלִבֵּשׁ מֵאָה פְּעָמִים בַּיּוֹם. וְכָל הַמִּצְוֹת כָּלָן, מְבָרֵךְ עָלֶיהֶן קֹדֶם עֲשִׂיתָן; לְפִיכָךְ צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל הַתְּפִלִּין שָׁלִיד, אַחֵר הַנְּחָה עַל הַקְּבוּרִית קֹדֶם קְשִׁירָה, שֶׁקְשִׁירָתָן, זֶה הִיא עֲשִׂיתָן.

ח. כִּשְׁחוֹלֵץ אָדָם תְּפִלּוֹ לְהַצְנִיעַן בְּכָלִי, לֹא יְנִיחַ שָׁלִיד מִלְּמָטָה וְשֶׁלֹאֲשׁ מִלְּמַעְלָה, מִפְּנֵי שֶׁבִּשְׁעָה שֶׁהוּא רוֹצֶה לְלַבֵּשׁן, יִפְּגַע בְּשֶׁלֹאֲשׁ תַּחֲלָה: וְנִמְצָא שֶׁמְנִיחָהּ וּמוֹצִיא שָׁלִיד, לְפִי שֶׁאֵין לִוְבָשִׁין שֶׁלֹאֲשׁ קֹדֶם שָׁלִיד, וְאֲסוּר לוֹ לְאָדָם לְהַנִּיחַ מִצְוָה, וְלַעֲבֹר מִמֶּנָּה לְמִצְוָה אַחֶרֶת אֲלֵא מִצְוָה שֶׁתְּבוֹא לִידוֹ שֶׁלֹאֲדָם בַּתַּחֲלָה, בָּהּ הוּא מִתְּעַסֵּק. לְפִיכָךְ צָרִיךְ לְהַנִּיחַ שָׁלִיד לְמַעְלָה, כְּדִי שִׁיִּפְּגַע בָּהּ תַּחֲלָה וְיִלְבֹּשׁ עַל הַסֵּדֶר.

ט. כָּלִי שֶׁהִכִּינוּ לְהַנִּיחַ בוֹ תְּפִלִּין, וְהִנִּיחֵן בוֹ נִתְקַדֵּשׁ, וְאֲסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בוֹ בְּדִבְרֵי חַל; הִכִּינוּ וְלֹא הִנִּיחַ בוֹ, אוֹ שֶׁהִנִּיחַ בוֹ עֲרָאִי וְלֹא הִכִּינוּ לֹא נִתְקַדֵּשׁ, וְהָרִי הוּא חַל כְּמוֹת שֶׁהָיָה. וְאֲסוּר לְתַלוֹת אֶת הַתְּפִלִּין, בֵּין בְּרִצּוּעָה בֵּין בַּתְּפִלָּה עֲצָמָה; אֲבָל תּוֹלָה הוּא, אֶת הַכִּיס שֶׁהַתְּפִלִּין מְנַחִין בוֹ.

י. זְמַן הַנְּחַת תְּפִלִּין בַּיּוֹם, לֹא בַלִּילָה: שֶׁנֶּאֱמַר "מִיָּמִים, יְמִימָה" (שמות יג,י) "חֻקָּה" (שם) זֶה, הִיא מִצְוֹת תְּפִלִּין. וְכֵן שַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֵינָן זְמַן תְּפִלִּין, שֶׁנֶּאֱמַר "וְהָיוּ לָךְ לְאוֹת" (ראה שמות

יג,ט), וְשִׁבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים הָיוּ עֲצֻמָּן אוֹת. וּמֵאִמָּתִי זָמַן הִנָּחֲתָן מִכְּדֵי שִׁירָאָה אֶת חִבְרוֹ בְּרַחוּק אַרְבַּע אַמּוֹת וַיִּפְרְהוּ, עַד שֶׁתִּשְׁקַע הַחֲמָה.

יא. מִי שֶׁהֵנִיחַ תְּפָלִין קֹדֶם שֶׁתִּשְׁקַע הַחֲמָה, וְחָשְׂכָה וְהָיוּ עָלָיו אֲפָלוֹ הָיוּ עָלָיו כָּל הַלֵּילָה, מִתֵּר; וְאִין מוֹרִין דְּבַר זֶה בְּרַבִּים, אֲלָא מְלַמְדִין אֶת הַכָּל, שֶׁלֹּא יִנְיָחוּ תְּפָלִין עָלֵיהֶן, אֲלָא יַחְלְצוּ אוֹתָן מִשִּׁתְּשָׁקַע הַחֲמָה. וְכָל הַמֵּנִיחַ תְּפָלִין לְכַתְּחֵלָה אַחֵר שֶׁתִּשְׁקַע הַחֲמָה עוֹבֵר בְּלָאוּ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְשִׁמְרָתָ אֶת-הַחֻקָּה הַזֹּאת, לְמוֹעֲדָה" (שמות יג).

יב. הִיָּה בָּא בְּדֶרֶךְ וּתְפָלִין בְּרֵאשׁוֹ, וְשָׁקַעָה עָלָיו הַחֲמָה מֵנִיחַ יָדוֹ עָלֵיהֶן עַד שֶׁהוּא מְגִיעַ לְבֵיתוֹ, וְחוֹלֵץ. הִיָּה יוֹשֵׁב בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ וּתְפָלִין בְּרֵאשׁוֹ, וְקֹדֶשׁ עָלָיו הַיּוֹם מֵנִיחַ יָדוֹ עָלֵיהֶן עַד שֶׁמְגִיעַ לְבֵיתוֹ, וְחוֹלֵץ; וְאִם יֵשׁ בֵּית סְמוּךְ לַחֲוֻמָּה שֶׁהָיוּ מִשְׁתַּמְרִין בּוֹ, מֵנִיחֵן שָׁם. וְאִם לֹא חָלַץ תְּפָלָיו מִשִּׁשְׁקָעָה הַחֲמָה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הִיָּה לוֹ מָקוֹם לְשִׁמְרוֹן, וְנִמְצְאוּ עָלָיו, כְּדֵי לְשִׁמְרוֹן מִתֵּר.

יג. כָּל הַפְּטוּר מִקְרִיֹּת שְׁמַע, פְּטוּר מִן הַתְּפָלִין. קָטָן שֶׁיּוֹדֵעַ לְשִׁמְרַת תְּפָלָיו אֲבִיו לֹוֶקַח לוֹ תְּפָלִין, כְּדֵי לְחַנְכוֹ בְּמִצְוֹת. חוֹלֵי מַעֲיִם, וְכָל שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְשִׁמְרַת אֶת נִקְבֵּיוֹ אֲלָא בַּצֵּעַר פְּטוּר מִן הַתְּפָלִין; וְכָל הַטְּמֵאִין, כִּלְיָן חִיבִין בַּתְּפָלִין כְּטַהוּרִין. מַצִּטְעַר, וּמִי שְׂאִין דַּעְתּוֹ נִכּוֹנָה וּמִיִּשְׁבֶּת עָלָיו פְּטוּר מִן הַתְּפָלִין: שֶׁהַמֵּנִיחַ תְּפָלִין, אֲסוּר לוֹ לְהַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶן. כּוֹהֲנִים בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה, וְלוֹוִיִּם בְּשַׁעַת שְׂאוֹמְרִין שִׁיר עַל הַדּוֹכֵן, וְיִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת מַעֲמָדָן בַּמִּקְדָּשׁ פְּטוּרִין מִן הַתְּפִלָּה, וּמִן הַתְּפָלִין.

יד. חֵיב אָדָם לְמַשְׁמַשׁ בַּתְּפָלָיו, כָּל זָמַן שֶׁהָיוּ עָלָיו, שֶׁלֹּא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֶן, אֲפָלוֹ רָגַע אֶחָד שֶׁקִּדְּשֵׁתָן גְּדוּלָּה מִקִּדְּשַׁת הַצִּיץ: שֶׁהַצִּיץ אֵין בּוֹ אֲלָא שֵׁם אֶחָד; וְאִלּוּ יֵשׁ בָּהֶן אֶחָד וְעֶשְׂרִים שֵׁם שְׁלִיּוֹד הֵא בְּשִׁלְרָאשׁ, וּכְמוֹתָן בְּשִׁלְיָד.

טו. תְּפָלִין צְרִיכִין גּוּף נָקִי כְּאִלִּישָׁע, שִׁיזְהַר שֶׁלֹּא תִצָּא מִמֶּנּוּ רוּחַ מְלֻמָּטָה, כָּל זָמַן שֶׁהָיוּ עָלָיו. לְפִיכָךְ אֲסוּר לִישֹׁן בָּהֶן, שִׁינַת קָבַע; וְלֹא שִׁינַת עֲרָאִי, אֲלָא אִם הֵנִיחַ עָלֵיהֶן סוּדָר, וְלֹא הִתְהַוָּה עִמּוֹ אִשָּׁה יֵשֶׁן בָּהֶן שִׁינַת עֲרָאִי: כִּיִּצַּד הוּא עוֹשֶׂה מֵנִיחַ רֵאשׁוֹ בֵּין בְּרַכָּיו, וְהוּא יוֹשֵׁב וַיִּישֹׁן.

טז. הָיוּ תְּפָלָיו כְּרוֹכִין בְּיָדוֹ מִתֵּר לִישֹׁן בָּהֶן, אֲפָלוֹ שִׁינַת קָבַע. וְאִינוּ אוֹכֵל בָּהֶן, אֲלָא אֲכִילַת עֲרָאִי; אֲבָל אִם נִכְנַס לְסַעוּדַת קָבַע חוֹלְצֵן וּמֵנִיחֵן עַל שִׁלְחָנוֹ עַד שֶׁיִּטַּל יָדָיו, וְאַחֵר כִּךְ יִנְיָחֻם, וַיִּכְרֹךְ עַל מְזוֹנּוֹ, וְהוּא לְבוּשׁ בָּהֶן.

יז. הִיָּה לְבוּשׁ תְּפָלִין, וְהַצֵּרֶךְ לְבֵית הַכֶּסֶּא לֹא יִנְיָח תְּפָלָיו בַּחוּרִים הַסְּמוּכִין לְרֵשׁוֹת הָרַבִּים וַיִּכְנַס, שְׂמָא יִטְלוּם עוֹבְרֵי דָרְכִים. כִּיִּצַּד יַעֲשֶׂה אֲפָלוֹ הַצֵּרֶךְ לְהַשְׁתִּין מִים, חוֹלֵץ תְּפָלָיו בְּרַחוּק אַרְבַּע אַמּוֹת, וְגוֹלְלָן בְּבִגְדוֹ כְּמִין סֵפֶר תּוֹרָה, וְאוֹחֲזֵן בִּימִינוֹ כְּנֶגֶד לְבוֹ; וַיִּזְהַר שֶׁלֹּא תִצָּא רְצוּעָה מִתַּחַת יָדוֹ טַפַּח, וְנִכְנַס וְעוֹשֶׂה צִרְכּוֹ. וְכִשְׂיִצָּא, מִרְחִיק אַרְבַּע אַמּוֹת מִבֵּית הַכֶּסֶּא, וְלוֹבֶשֶׁן.

יח. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּבֵית הַכֶּסֶּא הַקְּבוּעַ, שְׂאִין נִיצוּצוֹת נוֹתְזוֹת עָלָיו; אֲבָל בֵּית הַכֶּסֶּא עֲרָאִי לֹא יִכְנַס בָּהֶן כִּשֶּׁהֶן גְּלוּלִין, אֲלָא חוֹלְצֵן, וְנוֹתְנָן לְחִבְרוֹ לְשִׁמְרוֹן. וְאִין מִי רַגְלִים כָּלִין אֲפָלוֹ

בבית הכסא הקבוע, אלא בישיבה; ואם היה עפר תוחח, אפלו בעמידה. היה מקום קשה יעמד במקום מדרון, כדי שלא ינתזו ניצוצות עליו.

יט. היה לבוש בתפלין והצרף לבית הכסא לעת ערב, ולא נשאר מן היום כדי ללבשן אחר שיצא לא יכנס בהן גלולין בבגדו, ואפלו להשתין מים בבית הכסא הקבוע. אלא כיצד יעשה חולצן ומניחן בכלין אם היה בו טפח, או בכלי שאינו כלין אף על פי שאין בו טפח, ואוחז הכלי בידו, ונכנס. וכן אם הצרף בלילה מניחן בכלי, ואוחז הכלי בידו, ונכנס.

כ. שכח ונכנס לבית הכסא והוא לבוש תפלין מניח ידו עליהן עד שיגמר עמוד ראשון, ויוצא וחולץ; אחר כך נכנס ועושה כל צרכיו: שאם יפסיק בעמוד ראשון, בין בגדולים בין בקטנים יבוא לידי חלאים שיש בהן סכנה גדולה.

כא. שכח ושמש מטתו בתפליו הרי זה לא יאחז לא ברצועה ולא בקציצה, עד שיטל ידיו; ויטלם, מפני שהידים עסקניות.

כב. הנכנס למרחץ מקום שבני אדם עומדין לבושין, מתר להניח תפלין; ומקום שבני אדם עומדין שם מקצתן ערמין ומקצתן לבושין, אינו חולץ תפליו ואינו מניח שם תפלין לכתחלה; מקום שבני אדם עומדין שם ערמין, חולץ תפליו, ואין צריך לומר, שאינו מניח.

כג. לא יהלך אדם בבית הקברות, ותפלין בראשו, ואפלו בתוך ארבע אמות שלמת, או שלקבר; צריך לחלץ תפליו, עד שירחיק ארבע אמות. ולא ילבש אדם תפלין, עד שיכסה ערותו וילבש בגדיו. הנושא משאוי על ראשו חולץ תפלין שלראש, עד שיסיר המשאוי; אפלו מטפחת, אסור להניח על הראש שיש בו תפלין, אבל צונף הוא מצנפתו, על תפליו.

כד. בית שיש בו תפלין, או ספר תורה אסור לשמש בו מטתו, עד שיוציאם, או יניחם בכלי ויניח הכלי בכלי אחר שאינו כלין; אבל אם היה הכלי השני מזמן להן, אפלו היו עשרה פלים בכלי אחד הם חשובין. ואם הניחן כלי בתוך פלי, מתר לו להניחן תחת מראשותיו בין פר לכסת שלא כנגד ראשו, כדי לשמרן, ואפלו אשתו עמו במטה.

כה. קדשת תפלין, קדשה גדולה היא: שכל זמן שתפלין על ראשו שלאדם, ועל זרועו הוא ענו וירא, ואינו נמשך בשחוק ובשיחה בטלה, ואינו מהרהר במחשבות רעות, אלא מפנה לבו לדברי האמת והצדק. לפיכך צריך אדם להשתדל להיותן עליו, כל היום שמצותן, כך היא. אמרו עליו על רב תלמיד רבנו הקדוש, שכל ימיו לא ראוהו שהלך ארבע אמות בלא תורה, או בלא ציצית, או בלא תפלין.

כו. אף על פי שמצותן ללבשן כל היום, בשעת תפלה יתר מן הכל: אמרו חכמים, כל הקורא קריית שמע בלא תפלין, כאלו מעיד עדות שקר בעצמו; וכל שאינו מניח תפלין, עובר בשמונה עשה שהרי בארבע הפרשיות צוה על תפלין שלראש, ועל תפלין שליד. וכל הרגיל בתפלין מאריך ימים, שנאמר "אדני, עליהם יחיו" (ישעיהו לח, טז).